

Szerk. az olvasóhoz

Mint ahogy az elmúlt napok, hetek közdiskurzusából minden kultúra iránt elkötelezett értesült róla, az állami mecenatúra sok magyar folyóirattól megvonta a támogatást. Itt fejezzük ki őszinte együttérzésünket, szolidaritásunkat – különösen azokkal, akik nem tudják folytatni. Aggódásunk még inkább a magyar kultúra egészének szól, amely a szellemi műhelyek megfogyatkozásával szegényebb lesz.

A folyamatról kifejtettük markáns véleményünket („Örvényből”, *Népszabadság*, 2013. jan. 12.) – jóval előbb és általánosabb dimenziók keretei között, mielőtt most a folyóiratokat elérte volna végzetük. Ezért (is) a kibontakozó közdiskurzus azon elemét tartjuk most aktuálisnak, amely a szellemi műhelyek a központi kormányzatoktól való önállóságának szükségességét húzza alá. Amely azt mondja: a folyóiratok fenntartásában vegyenek részt az olvasók is. Vegyen részt a fenntartásában – szavazzon rá – az a „kulturális erőter” vagy közeg is, amely „vevő” a folyóiratok témájára, látásmódjára, szerzőgárdájára, színvonalára. Az elmúlt hetek eseményei is éppen azt bizonyították, hogy az államtól való szoros függés mennyire veszélyes lehet egy-egy gondolat, „világnézet” kiművelése mentén szervesen fejlődő és kultúrát létrehozó műhely létezésére.

Ugyanis a létezésért felelősség a műhelyt „csinálók” és „fogyasztók” együttes terhe. Az érdekérvényesítő képesség nem lehet az érték mérője. Azonban az olvasók azonosulása, érdeklődése annál inkább!

Huszonnyolc éves fennállásunk után továbbra is szeretnénk élni – elsősorban azért, mert még dolgunk van itt. A közel három évtized alatt a *soá* után itt maradt nemzedékek gondolatai, színvonala örök nyomot hagytak lapjainkon. A megszapordó nekrológok figyelmeztetnek: a magyar zsidó szellemi jelenlét s szellemi értékek őrzése ügyét valakinek – nem föltétlen zsidóknak – át kell adni. Ha maga az élő zsidó kultúra nem folytatódhat itt, a még felszínre nem került értékei és a magyar- és a világkultúrába, valamint „kollektív emlékezetébe” szervítése felelős őrzőket kíván. A *Múlt és Jövő* legutóbbi számaiban már érzékelhetővé vált a tudatos szándék, hogy új nemzedékeknek nyissunk kaput, akik eddigi munkákat átvihetik ama „túlso partra”.

TARTALOMJEGYZÉK TABLE OF CONTENTS

- 2 Csehy Zoltán: A nyelv túlrett (Variációk Borbély Szilárd-témákra) (vers)
Zoltán Csehy: Language is Override: Variations on Themes by Szilárd Borbély (Poem)
- 4 Weiss János: Az emlékezés mint műfeldolgozás (Szeljegyzetek egy Adorno-előadáshoz) (esszé)
János Weiss: Remembrance As Processing the Past – Marginal Notes to a Lecture by Adorno (Essay)
- 10 Dalos György: „Soha többé nem lesz ilyen ember”
Kertész és a német gyász (beszámoló)
György Dalos: "There Will Never Be a Man Like Him" – Kertész and German Grief (Essay)
- 12 Kertész Imre a Múlt és Jövőben (Dallos Eszter bibliográfiája)
Imre Kertész in the Magazine Múlt és Jövő
(Bibliography by Eszter Dallos)
- 16 Pályi Márk: „Lila köd, blódi.” Szemelvények az Auschwitz-ábrázolás magyar diskurzusából (kritika-vita)
Márk Pályi: "Lofty Hoax" – Excerpts from the Hungarian Discourse on the Representations of Auschwitz (Essay)
- 23 Hidvégi Máté: Scheiber Sándor kézírásos mottói az Opusculák előzéklapjain (tanulmány)
Máté Hidvégi: Sándor Scheiber's Handwritten Epigraphs on Endpapers in the Opuscles (Treatise)
- 35 Rockenbauer Zoltán: A hetedik te magad légy!
Márffy Ödön titka és a Nyolcak (tanulmány)
Zoltán Rockenbauer: The Seventh Shall Be You! – The Secret of Ödön Márffy and the Art Team "Nyolcak" (Treatise)
- 55 Vámos Miklós: Hattyúk dala (regényrészlet)
Miklós Vámos: Swans Song (Excerpt from a Novel)
- 59 Szívós Erika: A Belső-Erzsébetváros múltja és zsidó öröksége: emlékezés és emlékezet 1945-től napjainkig (tanulmány)
Erika Szívós: The Past and the Jewish Heritage of the District "Inner Erzsébetváros" – Remembrance and Memory from 1945 up to the Present (Treatise)
- 72 Jiří Langer: Egy vers margójára, melyet fiatal barátomhoz írtam (vers) (Csehy Zoltán fordítása)
Jiří Langer: On the Margin of a Poem Written to My Young Friend (Poem translated by Zoltán Csehy)
- 73 Jiří Langer: Mese a hét koldusról; Bevezető a braszlavi Nahman rabbi misztikus meséjéhez (Száz Pál fordítása) (novella)
Jiří Langer: A Tale of Seven Beggars – Introduction to the Mystical Tale of Rabbi Nachman from Breslov (Short story translated by Pál Száz)
- 85 Philip Roth: Eli, a fanatikus (novella) (Szlukovényi Katalin fordítása)
Philip Roth: Eli, the Fanatic (Short story translated by Katalin Szlukovényi)
- 103 Bernard Avishai: Válogatás nélkül – A Portnoy-kór és a boldogság reménytelen hajszolása (részlet) (Nemes Anna fordítása) (tanulmány)
Bernard Avishai: Promiscuous – Portnoy and our doomed pursuit of happiness (Excerpt from a monograph, translated by Anna Nemes)
- 110 Szlukovényi Katalin: Ki csapong? Bernard Avishai könyvéről (recenzió, kritika)
Katalin Szlukovényi: Whose Promiscuity? On Bernard Avishai's Book (Review)
- 115 Száz Pál: Részletek a Phytolegáriumból (rövidprózák)
Pál Száz: Excerpts from the Phytolegaries (Short stories)
- 121 Száz Pál: Kérdésre kérdéssel. Választások és kényszerek – Zsidó önkép és közösségtudat Közép-Európában (recenzió)
Pál Száz: Questions in Response to Questions. Choices and Compulsion – Jewish Self Image and Community Awareness in Central Europe (Review)
- 125 Figyelő
Observer